

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Logistiek Ecopark IJsselvallei Doesburg

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

23 augustus 2017 / projectnummer: 3208

1. Hoofdpunten van het MER

Koninklijke Rotra Logistics B.V. (innovatieve logistieke dienstverlener voor het vervoer van groupage- en deelladingen over land en water in heel Europa) en Ubbink B.V. (producent van innovatieve oplossingen voor energie efficiency en een gezond binnenklimaat) zijn al ruim honderd jaar gevestigd in Doesburg langs de IJssel. Door gestage groei van de bedrijven en ontwikkelingen op de logistieke markt, is behoefte aan meer ruimte.

Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan en benodigde vergunningen, die voorzien in de beoogde uitbreiding, zal te zijner tijd een plan/project-milieueffectrapport en een Passende beoordeling (hierna: het MER) worden opgesteld.

De gemeente Doesburg heeft als coördinerend bevoegd gezag de Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ gevraagd om over de inhoud van het MER te adviseren.

De NRD² geeft een goede aanzet voor de inhoud van het MER. De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- De doelstelling van het voornemen.
- Een alternatieven-verkenning die het hele speelveld goed bestrijkt.
- De effecten op beschermde natuurgebieden en leefgebieden van beschermde soorten.
- Landschappelijke en cultuurhistorische effecten.
- De effecten op waterveiligheid, bodem en water.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de NRD. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de NRD voldoende aan de orde komen.

2. Probleemstelling, doel, beleid en besluiten

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

In de NRD wordt uiteengezet wat de achtergrond en probleemstelling van het plan is; Koninklijke Rotra en Ubbink zijn gerenommeerde bedrijven die de Gelderse economie stimuleren en in een belangrijk aandeel in de werkgelegenheid van Doesburg voorzien. De Commissie adviseert om in het MER de doelstelling van het voornemen nader uit te werken. Werk daarbij

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door projectnummer [3208](#) op www.commissie-siemer.nl in te vullen in het zoekvak.

² Gedoeld wordt op 'Logistiek Ecopark IJsselvallei Doesburg, Notitie reikwijdte en detailniveau', Sweco, 24 mei 2017.

niet alleen het werkgelegenheidseffect uit, maar ook de mate waarin de bedrijven in sociaal en economisch opzicht van belang zijn voor en verbonden zijn aan de kern Doesburg. Geef tevens aan hoe de samenwerking tussen de bedrijven en de overheden plaatsvindt en geef ook een inschatting in hoeverre de (snelle) groei van deze bedrijven blijvend (dus ook op langere termijn) gefaciliteerd kan worden in Doesburg.

De Commissie vindt het van belang om, gelet op de grote beoogde ingreep in de uiterwaarden/Natura 2000-gebied, nader te onderbouwen wat voor initiatienemers de reden is om geen alternatieve locaties in de regio te onderzoeken³. Neem daarbij ook in beschouwing in hoeverre de bedrijven aan elkaar verbonden zijn en tevens wat de (eventuele) relatie is met het project Rivierklimaatpark IJsselpoort⁴. Ook adviseert de Commissie aan te geven in hoeverre de verschillende specifieke bedrijfsactiviteiten watergebonden zijn om – mede in het licht van de Beleidsregels grote rivieren– het eventuele bouwen in de uiterwaarden te onderbouwen⁵.

2.2 Beleidskader/wettelijk kader

Geef in het MER aan welke wet- en regelgeving en welk beleid relevant is voor het plan en of het voornemen kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. Ga daarbij in ieder geval in op:

- Duurzaamheidsbeleid van de gemeente.
- Beleid m.b.t. Klimaatadaptatie en energietransitie.
- Locatiebeleid samenwerkende overheden.
- Wet natuurbescherming.
- Wet geluidhinder.
- Waterwet.
- Wet bodembescherming.
- Omgevingsvisie en Omgevingsverordening provincie Gelderland.
- Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).
- Beleidslijn en beleidsregels grote rivieren.

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning. Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen, zoals de vergunning en ontheffing ingevolge de Wet natuurbescherming en ingevolge de Waterwet. Geef aan welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

Beschrijf hoe de gestelde doelen de keuze en de afbakening van de alternatieven hebben bepaald. Ga ook in op de niet m.e.r.-plichtige ontwikkelingen die het bestemmingsplan moge-

³ Dit is ook nodig in de toets aan de Ladder van duurzame verstedelijking.

⁴ De Commissie heeft hierover een advies uitgebracht op 7 juli 2017 onder projectnr. [3218](#).

⁵ Ook in de zienswijze van de Gelderse natuur- en milieufederatie wordt hierop ingegaan.

lijk maakt voor zover deze onderdelen aanzienlijke milieugevolgen hebben, al dan niet in cumulatie met de uitbreiding van het bedrijventerrein en het mogelijke dempen van een deel van Het Zwarte Schaar.

3.2 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten, zoals aangegeven in het nulalternatief.

3.3 Alternatieven

In de NRD worden geen locatiealternatieven⁶, maar vier inrichtingsalternatieven beschreven, die in meerdere of mindere mate uitgaan van ruimtebeslag in de Fraterwaard en gebruik maken van het Zwarte Schaar. Zowel de Fraterwaard als het Zwarte Schaar maakt deel uit van het Natura 2000-gebied Rijntakken. De Commissie acht het van belang dat de inrichtingsalternatieven het gehele speelveld goed bestrijken⁷. Daarmee wordt een beter en/of objectiever beeld verkregen van de al dan niet beschikbare (inrichtings)mogelijkheden, de omvang van knelpunten en de kansen van oplossingsrichtingen, gezien vanuit de projectdoelstellingen en milieueffecten.

De Commissie adviseert daarom in het MER onderstaande onderwerpen te betrekken in de alternatieven danwel één of meer extra alternatieven te onderzoeken. Het betreft:

- het zoveel mogelijk beperken van de bedrijfsactiviteiten op de locatie Verhuellweg tot watergebonden activiteiten, waarbij overige (niet watergebonden) activiteiten en voorzieningen (bijvoorbeeld parkeren) op een andere locatie plaatsvinden (geef daarbij aan in hoeverre dat bedrijfseconomisch haalbaar is en welke afstand daarbij nog realistisch is);
- het zoveel mogelijk beperken van de beslaglegging op het Natura 2000-gebied, bijvoorbeeld door te werken met pontons in het Zwarte Schaar;
- het zoveel mogelijk beperken van de gevolgen voor landschap, bijvoorbeeld door de hoogbouw te concentreren op het bestaande terrein.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

In tabel 4.1 van de NRD worden beoordelingscriteria genoemd, maar deze zijn niet in de tekst uitgewerkt. De Commissie onderschrijft de in de tabel genoemde onderwerpen en benadrukt in de volgende paragrafen een aantal daarvan. Gelet op het feit dat de uitbreiding in

⁶ Zie in dit verband paragraaf 2.1

⁷ Ook in de zienswijzen van de Gelderse natuur- en milieufederatie, Vogelwerkgroep Arnhem e.o. en Stichting Twickel wordt ingegaan op aanpassing of aanvulling van alternatieven.

de Fraterwaard/Stadsweide en het Zwarte Schaar als onderdeel van het Natura 2000-gebied Rijntakken zal plaatsvinden en gelet op de mogelijke aantasting van de daar aanwezige landschappelijke, cultuurhistorische en waterwaarden, wordt verwacht dat die aspecten voor het MER de hoofdpunten worden.

De effecten op landschap, cultuurhistorie en archeologie zullen deels zeer ingrijpend en beeldbepalend zijn en zich voorts uiten in kleinschalige effecten. Een tabel met plussen en minnen per toetsingscriterium zou onvoldoende recht doen aan zowel een adequate vergelijking van de alternatieven als het vinden van minder ingrijpende alternatieven. Daarom adviseert de Commissie om deze effecten uitvoerig te beschrijven en daarbij aandacht te besteden aan de relatieve impact van de effecten.

Geef ook aan of de effecten tijdelijk of blijvend zijn.

4.2 Natuur

4.2.1 Natuurwaarden algemeen

Het plan voorziet in ruimtebeslag in beschermde natuurgebieden, waaronder Natura 2000-gebied, en belangrijke leefgebieden van beschermde soorten. De gevolgen van het plan voor beschermde natuurwaarden zullen dus met voldoende diepgang en zoveel mogelijk kwantitatief beschreven moeten worden⁸. De Commissie adviseert om:

- Eerst de beschermde gebieden in het studiegebied (Natura 2000-gebieden, Gelders Natuurnetwerk, Groene Ontwikkelingszone) op kaart aan te geven, en in te gaan op de grondslag van de bescherming. Breng bij de Natura 2000-gebieden in beeld welke delen alleen in het kader van de Vogelrichtlijn zijn aangewezen (het plangebied), dan wel ook in het kader van de Habitatrichtlijn (delen van het studiegebied).
- Vervolgens het ecologisch functioneren van het studiegebied te schetsen, rekening houdend met de situatie tijdens hoog water in de uiterwaarden. Aandachtspunten daarbij zijn het gebruik van het studiegebied door voor het gebied kenmerkende soorten, en de daarvoor sturende terreinkenmerken en omgevingsvariabelen. Ga ook kort in op ecologische knelpunten.
- Daarna in beeld te brengen welke aspecten van het plan (al dan niet in samenhang) de actuele en potentiële natuurwaarden van het studiegebied kunnen beïnvloeden. Doe dit voor de aanleg- en de gebruiksfase. De Commissie denkt daarbij aan stikstofdepositie door transport, aantasting leefgebied door oppervlakteverlies en barrièrewerking, verstoring door licht, geluid, onderwatergeluid in de aanlegfase door (eventueel) heien, silhouetwerking, beweging en tijdelijke dan wel permanente veranderingen in het grondwaterpeil en – voor zover relevant – grondverzet.

4.2.2 Natura 2000-gebieden

In de NRD is aangegeven dat een Passende beoordeling wordt opgesteld. De Commissie adviseert die als bijlage op te nemen bij het MER en de kerninformatie te verwerken in het hoofddocument. Onderzoek in de Passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het plan de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Daarbij kunnen mitigerende maatregelen worden betrokken.

⁸ Daarbij dient een helder onderscheid gemaakt te worden tussen de effecten en de effecten na mogelijke mitigerende maatregelen.

Geef aan welke Natura 2000-gebieden naast Natura 2000-gebied Rijntakken beïnvloed kunnen worden, ook rekening houdend met stikstofdepositie.

Beschrijf voor deze gebieden de instandhoudingsdoelstellingen en treedt bij Rijntakken in meer detail. Ga bij vogels in op de kwantitatieve doelen voor broedvogels, niet-broedvogels en slaapplaatsen. Geef de actuele populatie-omvang, de trend en beschrijf in hoeverre de actuele aantallen zich boven, rond of onder de instandhoudingsdoelstelling bevinden. Breng de gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen in beeld, van het voornemen afzonderlijk alsook in cumulatie met andere ontwikkelingen in het Natura 2000-gebied Rijntakken. Houd rekening met soortspecifieke verstoringafstanden als gevolg van kunstlicht, geluid, beweging en silhouetwerking.

Voor overwinterende ganzen en andere grasetende watervogels, waaronder Smient, of Steltlopers is van belang of oppervlakteverlies en verstoring gevolgen hebben voor de draagkracht, dus de beschikbare foerageergronden in de nabijheid van⁹ slaapplaatsen¹⁰. Breng de gevolgen kwantitatief (al dan niet modelmatig met behulp van vogeldagen/gansdagen¹¹) in beeld;

Het plangebied en de directe omgeving is alleen aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn. Houd echter rekening met het gebruik van het plangebied door Habitatrichtlijnsoorten waaronder Meervleermuis (foerageervluchten van tientallen km), Bever en (trek) vissen (het IJsseldal fungeert als migratieroute).

Breng de gevolgen van stikstofdepositie ten gevolge van extra verkeersbewegingen over de weg en het water in beeld. Geef daarvoor:

- de achtergrondconcentraties;
- de voor verzuring/vermesting gevoelige habitattypen en de kritische depositiewaarde;
- de toename van de depositie van het voornemen afzonderlijk en in cumulatie;
- de mogelijke (verdere) overschrijding van de kritische depositiewaarden;
- geef aan hoe het plan past binnen de kaders van het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Toon dit aan met een recente uitdraai uit het rekensysteem Aerius waarin het plan is ingevoerd;
- de beschikbare ontwikkelingsruimte van de Natura 2000-gebieden in het studiegebied.

Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets¹² met succes in de juiste volgorde wordt doorlopen. Neem, indien aan de orde,

⁹ Sommige soorten zoals Smient slapen overdag en zoeken 's nachts naar voedsel. In de omgeving bevinden zich enkele ganzenslaapplaatsen waaronder bij Olburgen (Kolgans, Grauwe Gans, en Brandgans met name).

¹⁰ In het plangebied (stadsweide e.o.) bevindt zich een grote slaapplaats van Kolgans met kleine aantallen van Smient, Grutto en Wulp. Andere vogelslaapplaatsen bevinden zich in Het Zwarte Schaar/Jachthaven (Scholekster, Smient) en tichelputten bij Olburgen. In het telgebied Fraterwaard verblijven overdag tot max. 4.000 Smienten en 10.000 Kolganzen.

¹¹ Een gansdag is een gecombineerde maat van het aantal ganzen en de verblijfsduur en geeft daardoor de voedselconsumptie weer. Bijvoorbeeld: '100 gansdagen', kan betekenen 10 ganzen die 10 dagen blijven, of 2 ganzen die 50 dagen blijven. In de regel wordt deze uitgedrukt per hectare.

¹² Daarbij dient op grond van artikel 2.8 vierde lid Wnb te worden onderzocht of er geen alternatieve oplossingen zijn, het voornemen nodig is om dwingende redenen van groot openbaar belang en of de nodige compenserende maatregelen kunnen worden getroffen om de samenhang van Natura 2000 te waarborgen.

een aanzet van de ADC-toets op in het MER. Geef in ieder geval aan in hoeverre verwacht wordt dat de ADC-toets succesvol kan worden doorlopen, en op grond waarvan.

4.2.3 Overige beschermde gebieden

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Breng het gedeelte van het GNN in beeld dat door het voornemen beïnvloed wordt en geeft de relevante (natuur)beheertypen en kernkwaliteiten op kaart aan. Vermeld ook de oppervlakte per (natuur)beheertype. Ga ook in op de (ontwikkeling in) kwaliteit van de natuurdoeltypen en Kernkwaliteiten¹³. Beschrijf vervolgens de effecten van het voornemen op de Kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het GNN-gebied en ga na hoe de effecten zo veel mogelijk beperkt kunnen worden. Op grond van de NRD wordt ruimtebeslag in het GNN voorzien. Doorloop daarom de stappen in het Beschermingsregime GNN¹⁴. Beschrijf ook hoe compensatie wordt voorzien. De Commissie adviseert het compensatieplan op te nemen als bijlage bij het MER.

Groene ontwikkelingszone (GO)

Breng het gedeelte van de GO in beeld dat door het voornemen beïnvloed wordt en ga in op de Kernkwaliteiten van dit gebied. Uit de NRD kan worden afgeleid dat ruimtebeslag op de GO wordt voorzien. Doorloop daarom de stappen in het Beschermingsregime Groene Ontwikkelingszone¹⁵. Beschrijf als eerste stap in hoeverre het voornemen de Kernkwaliteiten van het GO-gebied significant kan aantasten en breng in beeld of, en zo ja hoe (en waar) compensatie wordt voorzien. De Commissie adviseert het eventueel benodigde compensatieplan op te nemen als bijlage bij het MER.

4.2.4 Beschermde soorten

Beschrijf welke door de Wet natuurbescherming beschermde soorten te verwachten zijn in het studiegebied, waar zij voorkomen, in welk biotooptype en in welke aantallen/dichtheden. Geef ook aan welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt¹⁶. Besteed specifieke aandacht aan in het studiegebied vastgestelde zeldzame of kwetsbare soorten zoals Otter en Bever¹⁷.

- Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten (rekening houdend met cumulatie en de soortafhankelijke verstoringsafstanden), en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Bij vleermuizen zijn ook de gevolgen voor foerageroutes van belang.
- Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan of de staat van instandhouding van de betreffende soort kan verslechteren.

¹³ Daarmee worden ook de 'Wezenlijke kenmerken en waarden' genoemd.

¹⁴ Omgevingsverordening Gelderland, Artikel 2.7.1.

¹⁵ Omgevingsverordening Gelderland, artikel 2.7.2.

¹⁶ De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes: vogels (art. 3.1), overige Europees beschermde soorten (art. 3.5) en overige nationaal beschermde soorten (art. 3.10).

¹⁷ Gevolgen voor de functionele leefomgeving (voortplantings- en/of rustlocaties, barrièrewerking).

- Ga na of vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (o.a. Steenuil) verstoord kunnen worden¹⁸.
- Geef, indien geen verbodsbepalingen overtreden worden maar wel leefgebied wordt aangetast¹⁹, aan in hoeverre de staat van instandhouding verslechtert. Deze stap kan beperkt blijven tot soorten die zich in een matige of zeer ongunstige staat van instandhouding bevinden.
- Beschrijf de mogelijke en/of nodige mitigerende en/of compenserende maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te verminderen.

4.3 Landschap en cultuurhistorie

In de NRD is uiteengezet dat de effecten op landschap, cultuurhistorie en archeologie inzichtelijk worden gemaakt door in te gaan op de veranderingen in schaal en openheid, op agrarische structureffecten en op aantasting van cultuurhistorisch waardevolle structuren patronen en elementen, waaronder archeologie.

De Commissie merkt op dat de geplande uitbreiding in een landschap zal plaatsvinden dat van nationale betekenis is²⁰.

De aardkundige en landschappelijke waarden van de Fraterwaard en het Zwarte Schaar zijn tevens bijzonder omdat ze makkelijk te observeren zijn. De zichtbaarheid alsmede de aanwezigheid van de context van de afgesloten meander en de nabijheid van de IJssel zorgen voor een hoge mate van beleefbaarheid van de aardkundige waarden²¹. De relatieve gaafheid, openheid, zeer geringe aanwezigheid van bebouwing en spaarzame ontsluiting spelen hierbij een belangrijke rol.

Tegen deze achtergrond is het van belang om in het MER te beschrijven hoe waardevol de Fraterwaard en het Zwarte Schaar zijn in het rijtje van andere door een meander omsloten IJsseluiterwaarden, alsmede de invloed van de ingreep op de beleving van het landschap en de aardkundige waarden.

Aanbevolen wordt om de visuele aantasting door het voornemen inzichtelijk te maken met visualisaties van het veranderde aanzicht. Deze visualisaties zouden zich dan niet enkel moeten beperken tot het gezicht op Doesburg vanaf de N317 en IJsselbrug, maar ook vanaf de N317 komende vanaf Drempt, de IJssel zelf en de recreatieterreinen c.q. fietsroutes aan de rechterzijde van het Zwarte Schaar (tegenover de Fraterwaard).

Als ophoging plaatsvindt van delen van de Fraterwaard, doet zich de vraag voor welke invloed daarvan uit zal gaan op de sedimenttransporten van de IJssel bij hoog water en of daar mogelijke gevolgen uit voort kunnen vloeien voor de aanwezige restgeulen in het gebied. De Commissie adviseert om dit eveneens inzichtelijk te maken.

¹⁸ Alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogelsoorten zijn gelijkelijk beschermd. Deze toets is voor een selectie van soorten additioneel aan de beoordeling van de gevolgen voor de staat van instandhouding per vogelsoort.

¹⁹ Door ruimtebeslag of maatregelen die leiden tot kwaliteitsvermindering leefgebied zoals lichtverstoring, verdroging of versterking barrièrewerking.

²⁰ Gelet op de status die het had als Belvédère Gebied. Zie ook Van Beusekom, E., 2007. Bewogen Aarde. Aardkundig Erfgoed in Nederland, Min LNV.

²¹ Zie hiervoor blz. 31 van Couterier, F., 1999. De beleving van aardkundige waarden. Rapport Staring Centrum.

Een tweede belangrijke categorie van effecten betreft de Hoge Linie. De Commissie adviseert deze effecten integraal in beschouwing te nemen²². Ook hierbij speelt de beleving van de Linie en zijn samenstellende elementen een belangrijke rol. Aangeraden wordt om de veranderingen daarin eveneens zichtbaar te maken met visualisaties.

4.4 Waterveiligheid, Bodem en water

In tabel 4.1 van de NRD wordt de beïnvloeding van de waterstanden op de IJssel genoemd. Ook wordt in paragraaf 4.4. aangegeven dat een groot deel van het plangebied is het gelegen in het stroomvoerende deel van de IJssel, waarop de Beleidslijn grote rivieren van toepassing is.

De Beleidslijn grote rivieren vereist onder meer een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat de waterstandsverhoging of de afname van het bergend vermogen zo gering mogelijk is (zie ook Beleidsregels grote rivieren, art. 7). Resterende waterstandsverhogende effecten moeten worden gecompenseerd. Het is te verwachten dat de de daarbij te beschouwen hoogwaterreferentie in de niet al te verre toekomst in lijn zal worden gebracht de overstromingskansbenadering. De Commissie doet de suggestie om hier alvast rekening mee te houden in studies naar (de compensatie van) waterstandsverhogende effecten en de effecten op de gehele waterstandsverdeling te beschouwen²³.

De Beleidslijn grote rivieren maakt onderscheid tussen niet-riviergebonden en riviergebonden activiteiten. Een voorbeeld van een riviergebonden activiteit is de aanleg van overslagfaciliteiten ten behoeve van transport over water. Aan niet-riviergebonden activiteiten in het stroomvoerende deel van het rivierbed worden aanvullende voorwaarden gesteld.

Als compenserende, waterstandsverlagende maatregelen bestaan uit het graven van nevengeulen in het voorland van primaire waterkeringen, wordt aanbevolen om de invloed op de kweldruk en de stabiliteit van de waterkeringen in beeld te brengen.

Bij enkele in de NRD beschreven alternatieven is sprake van aanzienlijk grondverzet. De Commissie adviseert onder meer in te gaan op de herkomst en kwaliteit van de grond en de hiermee gepaard gaande milieueffecten in het MER te beschrijven.

4.5 Verkeer, woon- en leefmilieu

In tabel 4.1 van de NRD worden voor verkeer en voor woon- en leefmilieu diverse beoordelingscriteria genoemd en wordt aangegeven of de wijze van beoordeling kwantitatief of kwalitatief is. Deze lijst kan het gehele spectrum dekken. De Commissie adviseert de criteria in het MER verder uit te werken, zodat onder meer de verkeerseffecten bepaald kunnen worden en de wijze waarop het ecopark op de N317 wordt aangesloten. Ga daarbij ook na of en zo ja in welke mate er effecten op een bredere schaal optreden, zowel voor wat betreft het verkeer

²² Zie in dit verband ook de inspraakreactie van de Stichting Menno van Coehoorn.

²³ Dit kan praktisch worden ingevuld door de waterstandseffecten bij afvoeren met een relatief kleine en een relatief grote overschrijdingskans te beschouwen, zie ook het advies van het Expertisenetwerk Waterveiligheid (ENW) van 5 december 2016 over de hoogwaterreferentie rivieren.

over de weg als het vervoer over water²⁴. In geval van het gebruik van dislocaties dienen de effecten daarvan in deze beschouwing worden meegenomen.

Verkeer en verkeerseffecten zijn de basis voor veel andere effecten zoals verstoring, geluid en luchtkwaliteit. Het bestaande bedrijventerrein Verhuellweg is (nog) geluidgezoned alhoewel er geen grote geluidmakers meer aanwezig zijn. De uitbreidingen in de Fraterwaard zorgen voor een toename van geluid aan die zijde. Deze effecten komen deels terug in de natuurbeschouwing, maar het zal ook gevolgen hebben voor de instandhouding van de geluidzone. In het MER dient een heldere afbakening van het te bereiken niveau voor het woon- en leefmilieu, zowel op het natuurgebied als op de woningen van derden, gemaakt te worden.

4.6 Klimaat

Geef inzicht in de risico's van klimaatverandering voor de waterveiligheid (overstromingsrisico's). Beschrijf aan de hand van de specifieke kwetsbaarheid van het gebied de mogelijkheden tot adaptatie. Door bijvoorbeeld specifieke eisen te stellen aan de blauw-groene structuur kan een belangrijke bijdrage geleverd worden aan een klimaatbestendige waterhuishouding van het gebied. Mogelijke strategieën en maatregelen voor klimaatadaptatie zijn opgenomen op www.ruimtelijkeadaptatie.nl.

4.7 Gezondheid

De kwaliteit van de leefomgeving kan van invloed zijn op de volksgezondheid. Hierbij is ook de (cumulatie van) luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid van belang. Geef aan óf, en indien van toepassing, hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen binnen de diverse contouren voor NO₂, PM₁₀, geluiden externe veiligheid liggen. Geef aan wat de mogelijkheden zijn om de (cumulatieve) omvang van de blootstelling en daarmee de effecten op de kwaliteit van de leefomgeving te beperken. Ga ook in op gezondheidseffecten onder de wettelijke normen.

²⁴ Zie in dat verband ook de zienswijze van de gemeente Rheden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Gemeente Doesburg; Provincie Gelderland; Koninklijke Rotra B.V.; Ubbink

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Doesburg; Provincie Gelderland; Waterschap Rijn en IJssel

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan, omgevingsvergunning; projectplan Waterwet

Categorie Besluit m.e.r.: C4, D11.2, D3.1 ea

Activiteit: het uitbreiden van een bedrijventerrein, aanpassing binnenvaarweg

Bijzonderheden: Passende beoordeling

Procedurele gegevens:

Ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 1 juni t/m 12 juli 2017

Advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 23 augustus 2017

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. drs. R. During

dhr. dr. ir. R.B. Jongejan

dhr. drs. R.J. van Kerkhoff

dhr. ing. R.L. Vogel

dhr. ir. J.H. van der Vlist (voorzitter)

mevr. mr. drs. A. Wagenmakers (secretaris)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De informatie die ze van het bevoegde gezag heeft ontvangen, vormt het uitgangspunt van haar advies. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie overlegd met het bevoegd gezag, de initiatiefnemer en zijn adviseurs. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op onze website, op de pagina *Wat doet de Commissie* in het hoofdstuk Advisering.

www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie).

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3208](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft kennis genomen van 16 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 14 juli 2017 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

